

landstingsförordningen, och möjligen torde det finnas ändamålsenligt att i skrifvelse påkalla Kungl. Maj:ts uppmärksamhet jämväl å ifrågasatt önskemål i syfte af behandling i sammanhang med öfriga ändringsförslag.

Emellertid håller jag före, att den nu ifrågasatta förändringen, som torde vara helt fristående, utan olägenhet må kunna för sig beslutas.

Vid en ifrågakommande omformulering af lagtexten — därvid utom § 13 äfven § 14 i landstingsförordningen lär böra komma i beaktande — har jag antagit, att bestämmelserna i 11 § riksdagsordningen i väsentliga delar skulle kunna tjäna till ledning, men har jag ej tilltrött mig att härutinnan affatta formligt förslag, under antagande att konstitutionsutskottet, vid ett godkännande af motionens syfte, komme att verkställa formuleringen.

Med stöd af hvad jag anfört tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i kungl. förordningen om landsting den 21 mars 1862, att klagan öfver val af landstingsmän må föras hos Konungen.

Stockholm den 24 januari 1912.

Adolf Dahl.

Nr 20.

Af herrar **Berglund, Fredrik,** och **Gullberg,** om *ändring i gällande bestämmelser angående sådant val af folkskollärare, som förrättas å kyrkostämman.*

Åsikten, att en viss ekonomisk styrka bör utgöra förutsättning för rösträtt i offentliga angelägenheter, är något som numera är på väg att öfvergifvas, särskildt i frågan om personalval. I frågan om politiska val är ju numera den förutsättningen i väsentlig grad borttagen. Äfven på andra områden hafva vi sett densamma få vika för personlighetsprincipens genomförande. Så är ju förhållandet i fråga om prästval, där en mycket vidsträckt demokratisk rösträtt är genomförd. Gifvet är ju, att om personlighetsprincipens fulla och oinskränkta tillämpning någonstades är be-

rättigad, måste detta vara händelsen på områden, där rent andliga eller kulturella intressen äro af alldeles öfvervägande vikt.

Hvad som sker i frågan om prästval synes jämväl böra komma i fråga vid val af folkskollärare. Undervisningen af folkets barn är jämte ett statsintresse ett föräldraintresse, och detta föräldraintresse lär väl icke rimligen kunna anses blifva större alltefter en större inkomst. Såsom nu är förhållandet, kunna inom mindre kommuner ett fåtal större inkomsttagare uppväga öfriga församlingsbor, ehuru det nog med skäl kan antagas, att ett lika varmt föräldraintresse är att finna hos de många smårösterna, som icke med nuvarande bestämmelser kunna komma till sin rätt. Tiden torde därför vara mogen att äfven vid folkskolläraryval tillämpa personlighetsprincipen, om möjligt i samma utsträckning som vid prästval, därest folkskolläraryvalen förrättas å kyrkostämmorna. Inom större kommuner, särskildt storstäderna, äro såsom vi veta, dessa val förlagda till skolstyrelserna.

På grund af hvad vi sålunda anfört, våga vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändrade bestämmelser i gällande kommunalförfattningar, att vid val af folkskollärare måtte, där dessa val förrättas å kyrkostämma, tillämpas enahanda grunder för rösträtten som vid prästval.

Stockholm den 26 januari 1912.

Fr. Berglund.

Willh. Gullberg.